

Effekter af fradragsloft over ratepensioner

Analyserapport

2015:6

Andreas Østergaard Nielsen

Philip Heymans Allé 1,
2900 Hellerup,
Telefon 41 91 91 91,
www.forsikringogpension.dk

Indhold

1. Indledning og sammenfatning	2
2. Pensionsindbetalinger før og efter fradragsloft over indbetalinger til ratepension	4
3. Identifikation af de berørte og effektmåling	5
4. Effekt på pensionsopsparing af 100.000 kr. loft på ratepension	7
5. Effekt på pensionsopsparing af 50.000 kr. loft over ratepension	11
6. Litteratur	15
7. Appendiks	16

1. Indledning og sammenfatning¹

Pensionssystemet er siden begyndelsen af 1990'erne blevet udbygget med obligatoriske arbejdsmarkedspensioner, så 95 pct. af alle fuldtidsbeskæftigede lønmodtagere i dag indbetaler til pension, jf. Forsikring & Pension (2013, 2015). Udbygningen af pensionssystemet har ikke blot øget pensionsopsparingen, men også øget den samlede private opsparing, jf. De Økonomiske Råd (2008), Arnborg, S. og M. Barslund (2012) og Chetty m.fl. (2013).

Afkastet af pensionsopsparing beskattes mere lempeligt end anden opsparing for at øge tilskyndelsen til at spare op i pensionsordninger, hvor midlerne er bundet i op til 40-60 år. I udgangspunktet er indbetalingerne ubegrænsede, indbetalingerne er fradragsberettigede, afkastet af opsparingen beskattes med PAL-skat og udbetalinger beskattes som almindelig indkomst. Dette hovedprincip er dog brudt flere gange. Der har fx været et loft over fradragsberettigede indbetalinger til kapitalpension, og siden 1. januar 2013 er kapitalpension erstattet af aldersopsparing, hvor skatten betales på indbetalingstidspunktet.

Denne analyse undersøger to reformer, som sætter et loft over de fradragsberettigede indbetalinger til ratepension. Den første reform er en del af skattereformen Forårspakke 2.0 fra 2009 og indebærer, at der fra 1. januar 2010 blev indført et loft over de fradragsberettigede indbetalinger til ratepension på 100.000 kr. (2010-niveau).

Den anden reform er en del af Finansloven for 2012, hvor loftet over ratepensioner blev reduceret til 50.000 kr. (2012-niveau).

Analysen evaluerer de to reformer af fradragsloftet blandt de personer, som bliver berørt af reformerne. Formålet er at undersøge, hvordan de berørte personer reagerer. De kan enten ændre på sammensætningen af pensionsopsparingen mellem ratepension, livrenteordninger og kapitalpension, øge anden opsparing eller øge forbruget. Desværre er der ikke data til rådighed, som kan beskrive effekterne af reformerne på anden opsparing og forbrug. Analysen fokuserer derfor på ændringer i opsparingen i pensionssystemet.

Analysen anvender et difference-in-difference design til at etablere program- og kontrolgrupper inspireret af Chetty m.fl. (2013) og Kreiner m.fl. (2013). Program- og kontrolgrupperne består af personer med indbetalinger til ratepension hhv. umiddelbart over og under grænsen for fradragsloftet. Grupperne defineres på baggrund af indbetalingerne til ratepension to år inden ændringerne i fradragsloftet. Effekten af fradragslofterne bestemmes ved at estimere forskellen i opsparing i en difference-in-difference estimation. Der er tale om en lokal effekt, fordi program- og kontrolgrupper udvælges i et relativt snævert bånd omkring fradragsgrænserne for at kunne sammenlignes. Det betyder, at de fundne effekter ikke direkte kan sammenlignes med effekterne på de samlede pensionsindbetalinger på makroniveau.

Resultaterne viser, at den samlede pensionsopsparing reduceres som følge af indførelsen af 100.000 kr. loftet, fordi rateindbetalinger, som omfattes af fradragsloftet, ikke overflyttes 1:1 til andre pensionsordninger.

Et af den daværende regerings argumenter for at indføre et loft over indbetalinger til ratepension var at undgå, at pensionssystemet anvendes til skattespekulation pga. fordelagtige fradrags- og skatteregler, jf. Regeringen (2009). En del

¹ Claus Thustrup Kreiner takkes for værdifulde kommentarer til en tidligere udgave af denne rapport. Den nærværende rapport er udelukkende på forfatterens ansvar.

af faldet i pensionsopsparingsraten er måske et udtryk for, at evt. spekulation er stoppet. Imidlertid reducerer loftet fleksibiliteten i pensionssystemet, hvilket også kan mindske pensionsopsparingen. Under alle omstændigheder betyder faldet i pensionsopsparingen, at der fremrykkes skatteprovenu, fordi indbetalingerne, som rammes af fradragsloftet, beskattes med det samme i stedet for ved udbetalingstidspunktet. Dette kan underminere disciplinen i finanspolitikken pga. en umiddelbar gunstigere offentlig saldo.

Ved reduktionen af fradragsloftet til 50.000 kr. ændres den samlede pensionsopsparingsrate ikke signifikant. I dette tilfælde er der tale om, at indbetalinger over rateloftet i stedet overflyttes til livrenteordninger næsten 1:1. Indbetalingsraten til ratepension falder 1,4 pct.point fra 2010 til 2012, mens livrenteindbetalingsraten stiger 1,2 pct.point. For arbejdsgiveradministrerede pensionsordninger, dvs. ordninger som led i en overenskomst eller firmaaftale, vil pensionselskabet typisk sørge for, at indbetalinger over loftet automatisk indbetales på en livrenteordning. Men også for personer udelukkende med privattegnede pensionsordninger sker der imidlertid overflytning til en livrenteordning. Det tyder på, at disse personer selv er opmærksomme på at tilpasse deres pensionsopsparing. Overflytning er dog kun på ca. 50 pct. af faldet i ratepensionsindbetalingsraten. Samlet set ændres pensionsopsparingsraten ikke signifikant.

Det betyder, at der ikke er noget fremrykket skatteprovenu i forbindelse med reduktionen af fradragsloftet til 50.000 kr. Loftet flytter derimod pensionsopsparing fra ratepensioner og til livrenteordninger. Reformen understøtter på den måde et politisk mål med reformerne, nemlig at øge opsparingen i livsvarige ordninger, jf. Regeringen (2011).

En fuldstændig analyse af effekterne af fradragslofterne bør inddrage effekten på anden opsparing og forbrug. Dette er imidlertid ikke muligt med det tilgængelige data. De årlige pensionsindbetalinger er en løbende betalingsstrøm, som sammen med afkastet giver pensionsformuen. Der findes kun data for pensionsindbetalingerne.² Al anden opsparing uden for pensionssystemet er fri opsparing eller formue, som består af værdien af de samlede aktiver og passiver. Den omfatter således bl.a. boligformue, aktier, bankindestående, realkredit og bankgæld. Der findes kun data for værdien af de samlede aktiver og passiver ultimo hvert år, men ikke for det løbende køb og salg af aktiver. Dermed er det ikke muligt at adskille prisændringer og afkastet på aktiver og passiver fra løbende køb og salg. Af samme årsag er det ikke muligt at bestemme effekten på anden opsparing som følge af loftet over ratepensioner. Specielt ville det være interessant at undersøge, om faldet i den løbende pensionsopsparing som følge af 100.000 kr. loftet fører til højere anden opsparing eller højere forbrug. Det vil kvantificere og kvalificere viden om de økonomiske effekter af reformerne både på individ- og samfundsøkonomisk niveau.³

Rapporten er disponeret som følger. I afsnit 2 beskrives reformerne samt effekterne på pensionsindbetalingerne på makroniveau. I afsnit 3 gennemgås metoden til at bestemme effekten af reformerne. I afsnit 4 og 5 præsenteres resultaterne af indførelsen af hhv. 100.000 kr. og 50.000 loftet over ratepensioner.

² Pensionsformuen på individniveau findes først med data for ultimo 2014.

³ Under arbejdet med denne analyse er det forsøgt at anvende ændringerne i nettoformuen som en approksimation for effekten på anden opsparing som følge af rateloftet. Det er forsøgt at estimere en effekt under antagelse af, at personer lige over og lige under loftet oplever samme prisændringer i nettoformuen. Men formodentlig fordi reformen af ratepensionsloftet følger lige efter finanskrisen, som skaber voldsomme fluktuationer i værdien af nettoformuen, er det ikke muligt at separere effekten af ratepensionsloftet.

2. Pensionsindbetalinger før og efter fradragsloft over indbetalinger til ratepension

Skatteministeriet offentliggør de samlede indbetalinger til pensionsordninger med fradragsret. Til og med 2012 er det ratepension, livrenteordninger og kapitalpension, jf. appendiks 1.

Frem til 2009 steg pensionsindbetalingerne ganske betragteligt fra 92 mia. kr. i 2005 til 117 mia. kr. i 2009, jf. tabel 1. I 2010 indføres fradragsloftet på 100.000 kr. på ratepension, hvilket betyder, at indbetalingerne til ratepensioner falder med over 20 pct. fra 2009 til 2010. Loftet nedsættes til 50.000 kr. med virkning fra 2012, hvorefter indbetalingerne til ratepension falder med yderligere 20 pct.

Tabel 1 Indskud til fradragsberettigede pensionsordninger, 2006-2012

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
	--mio. kr.--						
Kapitalpension	16.807	17.236	16.784	16.231	14.910	14.478	14.826
Ratepension	46.482	54.136	54.926	58.431	44.774	46.378	38.292
Livsvarig alderspension ^{1,2}	38.140	38.740	41.059	42.051	44.745	43.516	51.698
Livrenteprodukter ^{1,2}					307	2.543	2.667
Indeksordninger	196	172	150	128	105	84	66
I alt	101.625	110.284	112.919	116.841	104.841	106.999	107.549

Anm.: De angivne pensionsindskud er efter fradrag for arbejdsmarkedsbidrag.

Note: 1) I forbindelse med indførelsen af 100.000 kroners loftet for indbetalinger på ratepensioner og ophørende livrenter, fik ophørende livrenter en særskilt kode i 2010. Indbetalinger på livsvarige og ophørende livrenter blev i perioden 1998-2009 indberettet under samme kode, og ophørende livrenter fremgår således ikke særskilt af opgørelsen i perioden 1998-2009. 2) Heri indgår indskud på supplerende engangsydelser.

Kilde: Skatteministeriet efter CPS-registret, Danmarks Statistik samt ATP og SP's årsrapporter.

På mange arbejdsmarkedspensionsordninger bliver indbetalinger ud over loftet automatisk indbetalt på en livrenteordning. Det ses da også, at indbetalingerne til livrenteordninger stiger med knap 3 mia. kr. fra 2009 til 2010. Men stigningen i indbetalinger til livrenteordninger er mindre end faldet i ratepensioner, hvilket også afspejles i, at de samlede pensionsindbetalinger falder med 12 mia. kr.

Da loftet nedsættes til 50.000 kr. i 2012, falder indbetalingerne til ratepension med 8 mia. kr., mens indbetalingerne til livrenteordninger stiger med 8 mia. kr.

Indbetalinger til kapitalpension er ikke umiddelbart påvirket af de ændrede fradragsregler, selvom indbetalingerne falder med 1 mia. kr. fra 2009 til 2010.

Tabellen, som viser de samlede indbetalinger, kan ikke afsløre, om årsagen til stigningen i indbetalingerne til livrenteordninger kun skyldes fradragsloftet eller også skyldes andre årsager, jf. ATP (2011). Formålet med nærværende analyse er netop at identificere og kvantificere de direkte effekter af fradragsloftet.

Indførelsen af ratepensionsloftet var en del af skattereformen Forårspakke 2.0, der blev annonceret i foråret 2009 og trådte i kraft 1. januar 2010, jf. Regeringen (2009). Skattereformen indebærer afskaffelsen af mellemskatten og en højere topskattegrænse. Finansieringen sker bl.a. ved at indføre et fradragsloft på 100.000 kr. over ratepensioner. Finansieringen forudsætter, at en væsentlig del

af de fradragsbegrænsede indbetalinger i stedet anvendes til anden opsparing, hvor afkastet er hårdere beskattet. Yderligere finansiering kommer fra en reduktion af skatteværdien af store rentefradrag samt muligheden for at hæve SP-opsparingen.

Beregninger på registerdata for årene 2007-2009 viser, at der er knap 90.000 personer blandt de 18-59-årige, der hvert år indbetaler mere end 100.000 kr. til en ratepensionsordning. I gennemsnit indbetaler de mere end 260.000 kr. til en ratepension, mens de indbetaler under 20.000 kr. til en livrente.

Efter indførelsen af fradragsloftet på 100.000 kr. er der stadig godt 20.000 personer, der indbetaler mere end 100.000 kr. i 2010 og 2011.⁴ Langt hovedparten af de personer, som indbetaler mere end 100.000 kr. efter loftet er indført, er selvstændige, som er undtaget fra reglerne. Analysen omfatter af samme årsag kun lønmodtagere.

Fradragsloftet reduceres til 50.000 kr. som en del af finansloven for 2012, jf. Regeringen (2011). Af finanslovsaftalen fremgår det, at reduktionen af loftet forventes at give et provenu på 1,5 mia. kr. i 2012 og 2013. Reduktionen af fradragsloftet er udtryk for et politisk ønske om at øge tilskyndelsen til at spare op i livrenteordninger.

I 2010 og 2011 er der henholdsvis 257.000 og 273.000 personer, som indbetaler mere end 50.000 kr. til en ratepension. Det falder til 57.000 kr. i 2012, hvor loftet over ratepensioner nedsættes til 50.000 kr.

3. Identifikation af de berørte og effektmåling

For at bestemme effekten af de ændrede fradragsregler er det nødvendigt at identificere de personer, som rammes af reglerne, og undersøge hvordan de reagerer.

Indførelsen af fradragslofterne på ratepension kan analyseres med udgangspunkt i et difference-in-difference (DiD) design.

Indbetalingerne til ratepension betragtes – før fradragsloftet – som en kontinuert fordeling. Fradragsgrænsen er en arbitrær eller tilfældigt valgt tærskel. I DiD designet er det fradragsgrænsen, som anvendes til at bestemme program- og kontrolgruppen. Personer, som bliver omfattet af loftet, er personer, der i fravær af loftet, vil indbetale mere end 100.000 kr. Disse personer identificeres som programgruppen. På samme måde betragtes personer med indbetalinger umiddelbart under fradragsgrænsen som kontrolgruppen. Programeffekten er forskellen på outcome-målet mellem disse to grupper. Den identificerende antagelse er, at disse personer på begge sider af fradragsgrænsen ligner hinanden, fordi grænsen er sat tilfældigt.

Udfordringen i denne analyse er, at det ikke umiddelbart er muligt at identificere de personer, som rammes af regelændringen. Problemet består i at identificere personer, som i fravær af ratepensionsloftet ville indbetale mere end 100.000 kr. til en ratepension i 2010 og mere end 50.000 kr. i 2012. Disse personer indgår i programgruppen, men pga. loftet vil de nedbringe deres indbetalinger, så de er mindre end fradragsloftet. Dermed kan deres pensionsindbetalinger efter

⁴ Der er ingen fradragsret for indbetalinger til en ratepension ud over 100.000 kr. Det vil sige, at indbetalingerne beskattes som efter indkomstskattelovgivningen ved indbetalings-tidspunktet, hvorefter det pålægger den enkelte ved udbetalingstidspunktet at dokumentere overfor SKAT, at skatten er betalt, hvorefter udbetalingerne er skattefrie.

regelændringerne ikke anvendes til at adskille dem fra kontrolgruppen, som er personer med indbetalinger under loftet.

De berørte identificeres i stedet ved at se på deres pensionsindbetalinger før indførelsen af fradragsloftet og sandsynliggøre, at deres pensionsindbetalinger vil medføre, at de bliver berørt af fradragsloftet. Metoden er ikke uproblematisk, fordi historisk adfærd ikke er perfekt til at forudsige fremtidig adfærd. Det er muligt, at store pensionsindbetalinger i årene før regelændringen skyldes ekstraordinære forhold, hvorfor personen ikke vil være berørt af reglerne. Ligeledes kan det være, at nogle personer ønsker ekstra store pensionsindbetalinger efter regelændringerne og derfor bliver ramt af fradragsloftet.

For succesfuldt at kunne bestemme effekten af fradragsloftet er det helt afgørende, at afgrænsningen af program- og kontrolgruppen dels identificerer de personer, som bliver berørt af fradragsloftet, og dels identificerer en kontrolgruppe, som – bortset fra fradragsloftet – reagerer på samme måde som programgruppen på alle andre forhold. Kontrolgruppen skal således 'ligne' programgruppen så meget som muligt.

Kontrolgruppen skal sikre, at der tages højde for andre forhold end fradragsloftet, som kan påvirke pensionsopsparingen. Kontrolgruppen konstrueres, så den består af personer, som forventes at reagere på samme måde som programgruppen på alle andre forhold, men som ikke berøres af fradragsloftet. Kontrolgruppen defineres derfor som personer med pensionsindbetalinger, der er umiddelbart under fradragsloftet.

Det er muligt, at personer i kontrolgruppen har en forventning om, at de over tid vil komme til at tilhøre programgruppen, hvis de forventer at indbetale mere til en ratepension. Det kan betyde, at også personer, som er under fradragsgrænsen, fremrykker indbetalinger til ratepension før fradragsretten reduceres. Dermed vil de have en adfærd, der ligner programgruppen. Det vil invalidere identifikation af programeffekten. Et tilsvarende argument fremføres i Kreiner m.fl. (2014).

Som nævnt ovenfor er det muligt, at indbetalingerne til ratepension er ekstraordinært store året før en reform, fordi det er sidste år med høj fradragsret. Personer, som har mulighed for det, vil evt. fremtrykke indbetalinger. For at undgå, at annonceringseffekter har betydning for inddelingen i program- og kontrolgrupperne, defineres program- og kontrolgrupper derfor to år før reformerne.

Således defineres programgruppen ved 100.000 kr. loftet som personer, der i 2008 indbetaler mellem 100.-115.000 kr. til en ratepension, mens kontrolgruppen er personer, der i 2008 indbetaler i et interval mellem 85.-100.000 kr.

Ligeledes defineres programgruppen ved 50.000 kr. loftet som personer, der i 2010 indbetaler mellem 50.-65.000 kr. til en ratepension, mens kontrolgruppen er personer, der i 2008 indbetaler i et interval mellem 35.-50.000 kr.

Den identificerende antagelse er, at personer med uændret pensionsindbetaling frem til indførelse af loftet vil blive ramt af fradragsloftet. Denne inddeling tager ikke højde for, om personen vil blive klassificeret som program- og kontrolgruppe pga. ekstraordinære indkomstforhold i 2009. Men det er usikkert, hvordan det vil påvirke resultaterne, da det gælder både til- og afgang fra program- og kontrolgrupperne.

Hvis grupperne er konstrueret tilfredsstillende, vil inddelingen i program- og kontrol være tilfældig. Det er tilfældet, hvis tilhørsforhold til enten program eller

kontrolgruppen ikke i sig selv er påvirket af regelændringen. Omvendt vil der være selektion ind i program- eller kontrolgruppen, hvis inddelingskriterierne er påvirket af regelændringen.

Effekten af loftet identificeres ved en DiD estimation under antagelsen om 'parallel trend', som betyder, at program- og kontrolgruppen reagerer ens på alle andre forhold end ændringerne i ratepensionsloftet. Denne antagelse testes empirisk ved at sammenholde program- og kontrolgrupperne i årene før reformerne.

Det skal understreges, at de effekter, der bestemmes i denne analyse, skal tolkes som lokale effekter forstået på den måde, at der kun er tale om effekter for personer, med indbetalinger til ratepension tæt på fradragsgrænsen. Før indførelsen af 100.000 kr. i 2010 fandtes meget store indbetalinger. Beregninger, som udvider grænsen for at indgå i programgruppen viser, at den samlede pensionsopsparingsrate falder mere for disse grupper med store indbetalinger. Problemet er her, at det er svært at definere et passende sammenligningsgrundlag (dvs. en kontrolgruppe).

4. Effekt på pensionsopsparing af 100.000 kr. loft på ratepension

Indførelsen af ratepensionsloftet annonceres i foråret 2009. Den tidlige annoncering betyder, at personer, der forventer at blive omfattet af loftet i 2010, har resten af 2009 til at tilpasse deres pensionsopsparing til de nye regler. Dette kan betyde, at pensionsopsparingen vil være større i 2009, fordi en del af pensionsopsparingen, der måtte blive omfattet af loftet i 2010, i stedet indbetales i 2009, hvor der var ubegrænsede fradragsberettigede indskud. En fuldstændig analyse af effekten af 100.000 kr. loftet, som træder i kraft i 2010, skal derfor også tage højde for, om pensionsopsparingen allerede påvirkes i 2009.

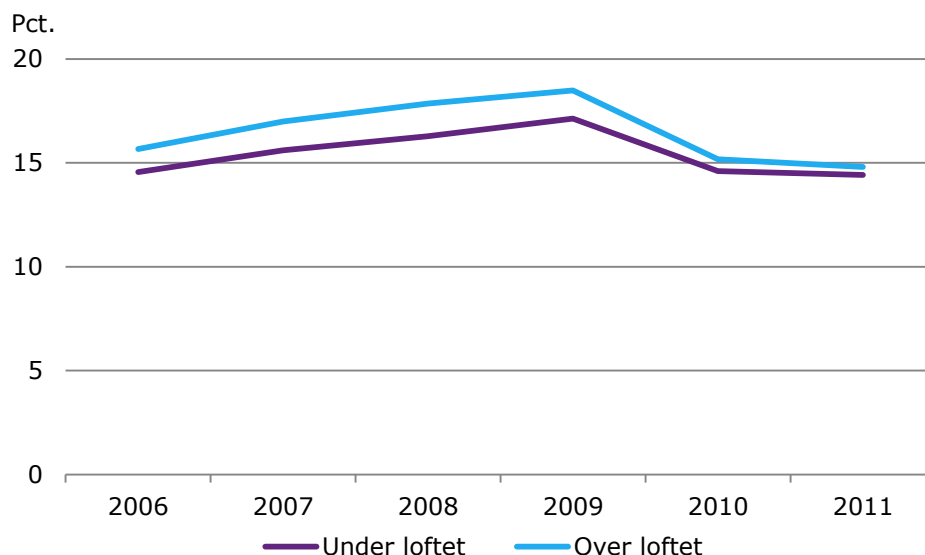
4.1. Deskriptiv analyse af effekten af 100.000 kr. loftet

Udviklingen i pensionsopsparingsraten fra 2006 til 2011 er illustreret i figur 1 for personer, som i 2008 betalte hhv. mellem 85.-100.000 og 100.-115.000 kr. til en ratepension.

Hvis loftet kun betyder, at indbetalinger til en ratepension, som ligger over loftet, flyttes til en livrente eller kapitalpension, vil den samlede pensionsopsparingsrate alt andet lige være uændret som følge af loftet. Det ser dog ikke ud til at være tilfældet.

Umiddelbart har de personer, som ligger under loftet før 2010, intet incitament til at ændre deres opsparingsadfærd som følge af loftet. Stigningen i pensionsopsparingsraten frem mod 2009 og faldet fra 2009 til 2010 må derfor skyldes andre forhold. Det kan fx være usikkerhed i 2010 om, hvorvidt man vil ramme loftet, som betyder, at opsparingen også reduceres for kontrolgruppen.

Den positive trend i pensionsopsparingsraten fra 2005 til 2009 er formentlig et udtryk for modningen af pensionssystemet, som betyder, at indbetalingssatserne løbende er blevet øget frem mod 2010, jf. Forsikring & Pension (2011, 2013).

Figur 1 Pensionsopsparingsrate, 2006-2011

Anm.: Figuren viser indbetalinger til ratepension, livrenter og kapitalpension i forhold til den korrigerede bruttoindkomst, jf. appendiks 1. Opdelt efter indbetalinger til ratepension i 2008 reguleret med beløbsgrænserne i skattelovgivningen.

Kilde: Egne beregninger på registerdata.

4.2. Systematisk analyse af pensionsindbetalingerne 2008-2010

Effekten på pensionsopsparingsraten af indførelsen af ratepensionsloftet er estimeret i en DiD model ved at anvende program- og kontrolgrupper. Under disse antagelser er det muligt at undersøge følgende hypoteser.

1. Forårspakke 2.0 bliver annonceret i foråret 2009. Betyder det, at personer, der vil ramme loftet i 2010, vælger at indbetale ekstra til pension i 2009 for at udnytte det sidste år uden loft over de fradragsberettigede ratepensioner?
2. Indskyder de personer, som rammes af loftet i 2010, i stedet det overskydende bidrag på en anden pensionsordning?

Resultaterne af analysen er illustreret i figur 2. Den første figur viser opsparingsraten i ratepension fra 2008 til 2010. Opsparingsraten er defineret som pensionsindbetalingerne efter arbejdsmarkedsbidrag i forhold til den korrigerede bruttoindkomst, jf. appendiks 1. Det ses, at opsparingsraten i ratepension stiger for begge grupper fra 2008 til 2010, hvorefter faldet er større for de personer, der antages at blive ramt af loftet i 2010. Der er ingen signifikant stigning i ratepensionsopsparingsraten for programgruppen fra 2008 til 2009, hvilket indikerer, at der ikke er tale om, at der fremrykkes opsparing fra 2010 til 2009.⁵ Forskellen mellem program- og kontrolgruppens indbetalingsrate til ratepension fra 2008 til 2010 er signifikant. Opsparingsraten i ratepension reduceres mere for programgruppen. Estimationsresultaterne er vist i appendiks 2.

⁵ Beregninger, hvor grænsen for at indgå i programgruppen (i.e. indbetalingerne til ratepension) er ubegrænset opad til, viser en større stigning fra 2008 til 2009. Det indikerer, at der er personer, som indbetaler meget store beløb i 2009, men de er ikke blandt de personer, som i 2008 indbetaler mellem 100.-115.000 kr. til en ratepension.

Figuren over indbetalingsraten til livrenter viser, at en del af faldet i indbetalingerne til ratepension medfører, at indbetalingerne til livrente falder. Målt relativt til indkomsten er faldet i ratepensionsopsparing dog større end stigningen i indbetalinger til livrenteordninger. Der findes ingen signifikant programeffekt i indbetalingsraten til kapitalpension. Med andre ord er der en vis substitution over mod livrenter, men ikke til kapitalpension. Det sidste kan skyldes, at der ikke er fradrag i topskatten for indbetalinger til kapitalpension, eller fordi der var et fradragsloft på 46.000 kr. over indbetalinger til kapitalpension. Begge forhold kan gøre kapitalpensionsordninger mindre attraktiv, som alternativ til ratepension.

Ses der endelig på den samlede opsparingsrate, som er summen af indbetalinger til fradragsberettigede ordninger – ratepension, livrenter og kapitalpension – i forhold til den korrigerede bruttoindkomst viser figur 2, at der sker et signifikant fald i den samlede opsparingsrate. Substitutionen mellem de forskellige pensionsformer, som følge af loftet over ratepensioner, er altså mindre end 1:1, når der sammenlignes mellem personer, der i 2008 indbetalte hhv. 15.000 kr. under og over fradragsloftet.

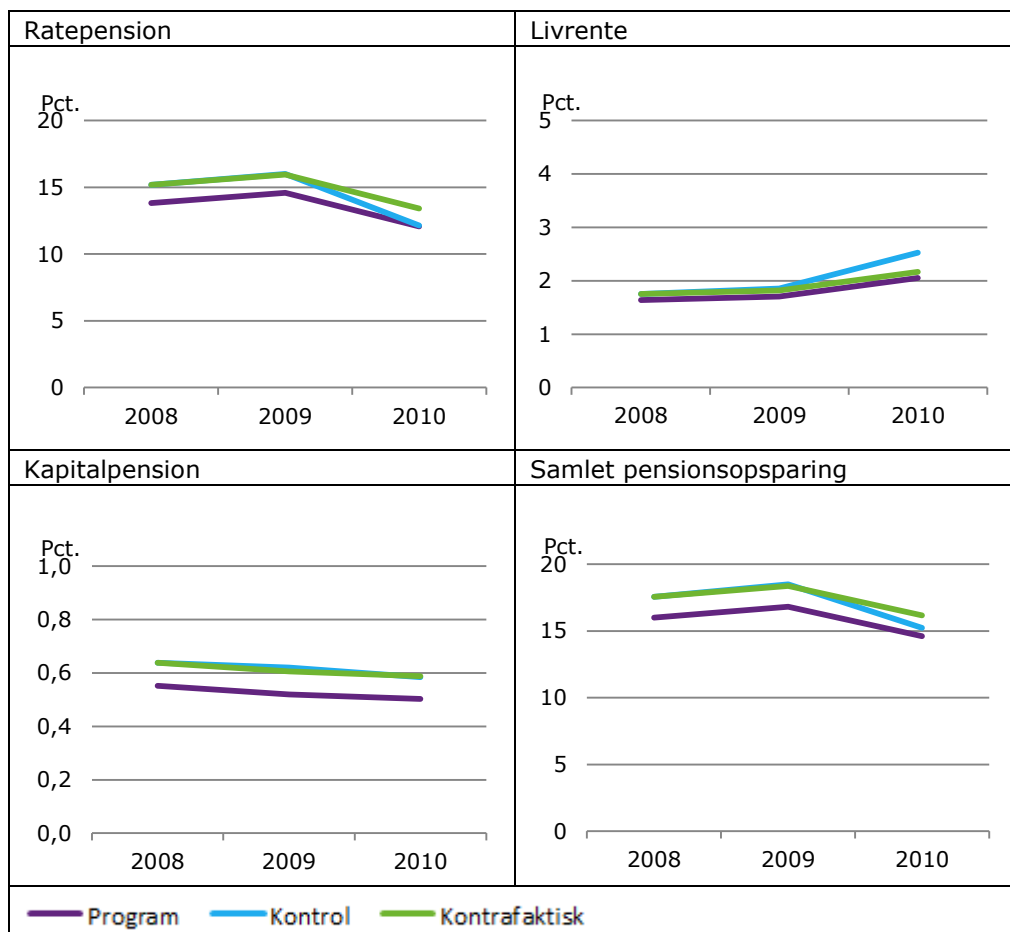
Det ligger uden for mulighederne i denne analyse at vurdere, om faldet i pensionsopsparingen medfører enten øget anden opsparing eller øget forbrug. Årsagen er, at der ikke er data om køb og salg af aktiver og passiver. Samtidig er indførelsen af fradragsloftet sammenfaldende med finanskrisen, som gør det umuligt med det eksisterende data at estimere en effekt af fradragsloftet på anden opsparing og dermed også indirekte på forbrug.

Figur 2 Indbetalinger til ratepension, livrente og kapitalpension, 2008-2010

Analyserapport 2015:6

Effekter af fradragsloft
over ratepensioner

Forsikring & Pension

Anm.: Estimationsresultaterne findes i appendiks 2. Pensionsopsparingsraten er private og arbejdsgiveradministrerede pensionsindbetalinger efter arbejdsmarkedsbidrag i forhold til den korrigerede bruttoindkomst, jf. appendiks 1. Det kontrafaktiske forløb beskriver den pensionsopsparingsrate, som programgruppen ville have, hvis den fulgte samme trend som kontrolgruppen. Forskellen mellem det kontrafaktiske forløb og programgruppen er programeffekten for de berørte af loftet over ratepensioner.

Kilde: Egne beregninger på registerdata.

Det er forsøgt at analysere, om faldet i pensionsopsparingsraten særligt gør sig gældende for privattegnede ratepensioner oprettet i søjle III. Men datagrundlaget er meget begrænset, når der betinges på, at personerne ikke må have en ratepension i søjle II. Resultaterne, hvor program- og kontrolgruppen er inddelt efter indbetalinger til privattegnede ratepensionsordninger og betinget på, at der ikke er indbetalinger til en arbejdsgiveradministreret ratepension, indikerer, at opsparingsraten falder, men resultaterne er ikke signifikante. Formodentlig fordi datagrundlaget er for småt. Estimationsresultaterne er vist i appendiks 2.

Robustheden af resultaterne præsenteret overfor er undersøgt, hvor estimationerne er udført efter de 1 pct. største og mindste pensionsopsparingsrater hvert år er fjernet for at undersøge, om resultaterne er drevet af ekstreme observationer. Estimationsresultaterne på det trimmede datasæt er vist i appendiks 2. Konklusionerne er enslydende: Ratepensionsopsparingsraten falder i 2010, og

faldet opvejes ikke af stigningen i livrenteopsparingsraten. Samlet set er der et signifikant fald i pensionsopsparingsraten i 2010 sammenholdt med 2008.

Den identificerende antagelse i estimationerne er, at program- og kontrolgrupperne følger den samme underliggende, parallelle trend. For at undersøge, om denne betingelse er opfyldt empirisk, er analyserne udført med de samme program- og kontrolgrupper, men på deres opsparingsadfærd tre år tidligere.

Når samme estimation udføres på årene inden reformen, uden der kan findes en programeffekt, er det en indikation på, at antagelsen om parallel trend er opfyldt. Det kan ikke afvises, at program- og kontrolgrupperne ud over en tilladt niveauforskel følger den samme trend. For program- og kontrolgrupperne ind delt efter indbetalinger til ratepension i 2008 viser estimationsresultaterne over pensionsopsparingsraten for 2006-2008 netop, at de har samme trend uden, at der kan estimeres en signifikant programeffekt, jf. appendiks 2. Det underbygger således resultaterne ovenfor.

5. Effekt på pensionsopsparing af 50.000 kr. loft over ratepension

Med finansloven for 2012 reduceres loftet over ratepensioner og ophørende livrenter fra 100.000 kr. til 50.000 kr. På makroniveau viser tabel 1, at de samlede indbetalinger til ratepensioner og livrenter under ét stort set er uændret fra 2011 til 2012. Umiddelbart kunne det indikere, at indbetalinger til ratepension over 50.000 kr. i stedet indbetales til livrenteordninger. Finanslovsaftalen annonceres i november 2011, så der er kort tid til at ændre sine pensionsindbetalinger i 2011 for at tage højde for, at loftet reduceres fra 2012. Endvidere er loftet i 2011 allerede på 100.000 kr. Derfor forventes det kun, at der er mindre reaktion i form af fremrykkede indbetalinger fra 2012 til 2011 som følge af annonceringen af loftet. Under alle omstændigheder opdeles grupperne på baggrund af indbetalingerne til ratepension i 2010 for at undgå, at en eventuel annonceringseffekt har betydning for inddelingen i program- og kontrolgrupper. Programgruppen vil i denne analyse således være personer, som i 2010 indbetalte mellem 50.-65.000 kr. til en ratepension, mens kontrolgruppen indbetalte mellem 35.-50.000 kr.

Til forskel fra analysen af 100.000 kr. loftet er det langt flere personer, som berøres af reduktionen af loftet til 50.000 kr. Beregninger på registerdata viser, at der i 2011 var 273.000 personer, som indbetalte mere end 50.000 kr. til en ratepension.

Indførelsen af loftet på 50.000 kr. analyseres efter samme metode, som anvendes til at analysere loftet på 100.000 kr.

5.1. Deskriptiv analyse af effekten af 50.000 kr. loftet

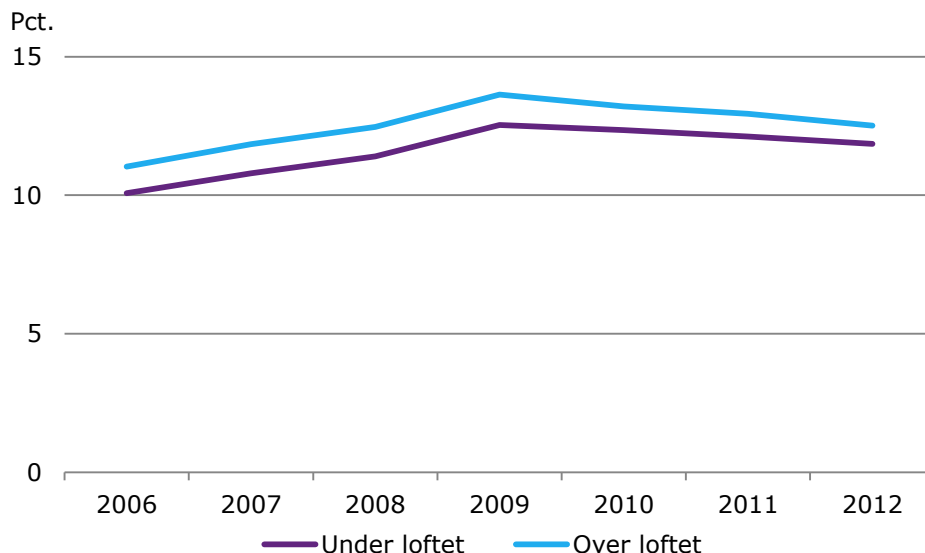
Det fremgår af figur 3, at personer, som i 2010 indbetaler mere end 50.000 kr. til en ratepension, reducerer den gennemsnitlige pensionsopsparingsrate fra 12,9 pct. i 2011 til 12,5 pct. i 2012.

Den gennemsnitlige pensionsopsparingsrate er nogenlunde konstant omkring 12 pct. over perioden 2010-2012 for personer i kontrolgruppen med indbetalinger til en ratepension i 2010 på mellem 35.-50.000 kr.

Umiddelbart ses, at personer, som i 2010 indbetalte mere end 50.000 kr. til en ratepension, reducerer deres samlede pensionsindbetalinger marginalt i 2012 som følge af, at fradragsloftet reduceres til 50.000 kr. Samme effekt genfindes

ikke blandt personer, som i 2011 indbetalte mindre end 50.000 kr. til en ratepension.

Figur 3 Pensionsopsparingsrate, 2006-2012

Anm.: Pensionsopsparingsraten er private og arbejdsgiveradministrerede pensionsindbetalinger efter arbejdsmarkedsbidrag i forhold til den korrigerede bruttoindkomst, jf. appendiks 1. Opdelt efter indbetalinger til ratepension i 2010 reguleret med beløbsgrænserne i skattelovgivningen.

Kilde: Egne beregninger på registerdata.

5.2. Systematisk analyse af pensionsindbetalingerne 2010-2012

På samme måde som i afsnit 4 anvendes en difference-in-difference model til at bestemme effekten af fradragsloftet på 50.000 kr.

Resultaterne af estimationen er illustreret i figur 4. Det ses, at indbetalingsraten til ratepensioner er kontant i 2010 og 2011 for både program- og kontrolgruppen. I 2012 falder indbetalingsraten for både program- og kontrolgruppen. Faldet er dog størst for programgruppen, som er dem, der på baggrund af indbetalingerne i 2010 må forventes at blive ramt af loftet på 50.000 kr. Ses der på udviklingen i indbetalingsraten til livrenter og kapitalpension fremgår det, at der sker en relativ kraftig stigning i indbetalingerne til livrenter, mens stigning i indbetalinger til kapitalpension umiddelbart er ens for program- og kontrolgruppen.⁶ Stigningen i indbetalinger til livrenter skyldes, at der for mange arbejdsmarkeds- og firmapensionsordninger typisk sker en automatisk overflytning fra ratepension til livrenter, når indbetalingerne til ratepension rammer 50.000 kr. Beregninger viser således, at indbetalingsraten til arbejdsmarkedspensioner under ét ikke påvirkes af indførelsen af 50.000 kr. loftet.⁷

⁶ Stigningen i 2012 i indbetalinger kan hænge sammen med, at 2012 var sidste år med kapitalpensioner, som fra 2013 blev erstattet af aldersopsparing.

⁷ Beregningerne er kun foretaget for indbetalinger til ratepensioner i 2010 på +/- 15.000 kr. omkring grænsen på 50.000 kr.

Af figur 4 og estimationsresultaterne i appendiks 3 fremgår det, at den samlede pensionsopsparingsrate falder med 0,2 pct.point mere for programgruppen. Effekten er signifikant, men dog begrænset i absolutte termer.

Samlet peger resultaterne altså på, at indbetalinger til ratepension, som omfattes af 50.000 kr. loftet, i høj grad indbetales til livrenter i stedet. Dermed er den samlede pensionsopsparingsrate stort set upåvirket.

Effekten af at indføre loftet på 50.000 kr. er ligeledes analyseret for personer, som kun indbetaler til en privattegnet ratepension. For disse personer er det ikke sikkert, at pensionsindbetalingerne automatisk fortsætter på en livrente, når de rammer grænsen på 50.000 kr. Som det fremgår af appendiks 3, viser resultaterne et signifikant fald i ratepensionsopsparingsraten på 1,6 pct.point og samtidig en (ikke signifikant) stigning i indbetalingsraten til livrenter på 0,6 pct.point og kapitalpension på 0,2 pct.point. Samlet set falder den samlede pensionsopsparingsrate med 0,9 pct.point, svarende til halvdelen af faldet i ratepensionsraten. Effekten er dog ikke signifikant. Det kan dermed ikke afvises, at der også sker en substitution fra ratepension til livrenter for privat pensionsopsparring i søjle III.

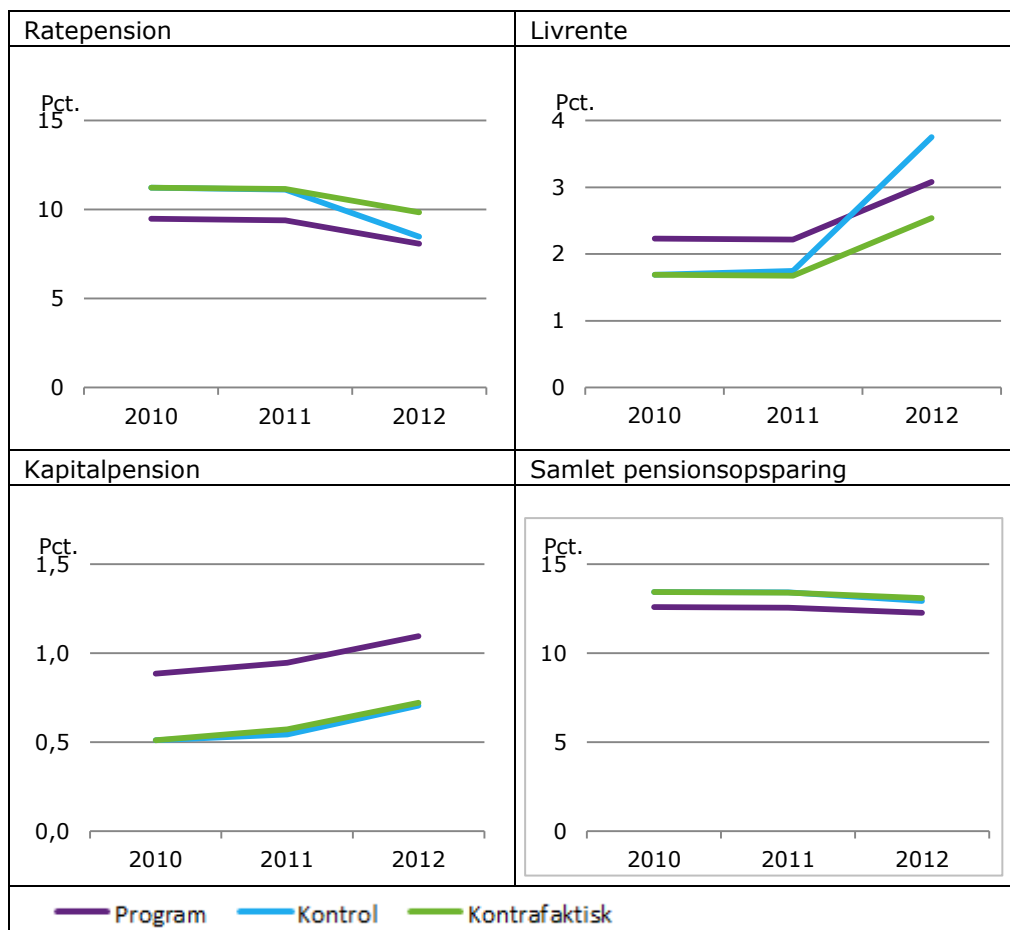
Som i analysen af 100.000 kr. loftet er det igen undersøgt, om der er empirisk belæg for, at antagelsen om parallel trend mellem program- og kontrolgrupperne er opfyldt forud for reduktionen af ratepensionsloftet til 50.000 kr. I appendiks 3 er estimationsresultaterne vist. Perioden dækker årene 2008-2010. For program- og kontrolgruppen er der en parallel udvikling i indbetalingsraten til ratepension fra 2008 til 2009, men i 2010 er væksten i indbetalingsraten -0,4 pct.point mindre for programgruppen. Det indikerer, at de, der i 2010 indbetaler mere end 50.000 kr. til en ratepension, oplever et marginalt fald fra 2008 til 2010, som ikke sker for kontrolgruppen. En tilsvarende effekt findes også i den samlede pensionsopsparingsrate. Det er problematisk for identifikationen af effekten af 50.000 kr. loftet, at den historiske opsparingsadfærd for program- og kontrolgruppen ikke følger helt samme trend. Hvis effekten *ikke* var signifikant, ville væksten i indbetalingsraten for programgruppen fra 2008 til 2010 være højere. Dermed må det formodes, at effekten af 50.000 kr. loftet i 2012 sammenholdt med 2010 ville kræve en større tilpasning i opsparingsadfærden for programgruppen i forhold til kontrolgruppen. Formentlig betyder den lavere vækst fra 2008 til 2010 for programgruppen, at effekten af 50.000 kr. loftet undervurderes marginalt.

Figur 4 Indbetalinger til ratepension, livrente og kapitalpension, 2010-2012

Analyserapport 2015:6

Effekter af fradragsloft
over ratepensioner

Forsikring & Pension

Anm.: Estimationsresultaterne findes i appendiks 3. Pensionsopsparingsraten er private og arbejdsgiveradministrerede pensionsindbetalinger efter arbejdsmarkedsbidrag i forhold til den korrigerede bruttoindkomst, jf. appendiks 1. Det kontrafaktiske forløb beskriver den pensionsopsparingsrate, som programgruppen ville have, hvis den fulgte samme trend som kontrolgruppen. Forskellen på det kontrafaktiske forløb og programgruppen er programeffekten for de berørte af loftet over ratepensioner.

Kilde: Egne beregninger på registerdata.

6. Litteratur

Arnberg, S. og M. Barslund (2012), 'The Crowding-Out Effect of Mandatory Labour Market Pension Schemes on Private Savings: Evidence from Renters in Denmark', working paper 2012:1, De Økonomiske Råd.

ATP (2011), 'Danskerne ændrer opsparing: Pensionen skal række hele livet', nyhedsbrev Faktum #93, juni 2011.

Chetty, R., J. N. Friedman, S. Leth-Petersen, T. H. Nielsen, T. Olsen, (2013), 'Active Vs. passive decisions and crowd-out in retirement savings accounts: Evidence from Denmark', NBER WP 18565, December 2013.

De Økonomiske Råd (2008), 'Konjunkturvurdering. Opsparing', Dansk Økonomi, forår 2008.

Forsikring & Pension (2011), 'Modning af pensionssystemet', Analyserapport 2011:3.

Forsikring & Pension (2013), 'Restgruppen med lav og utilstrækkelig pensionsopsparing', Analyserapport 2013:2.

Forsikring & Pension (2015), 'Restgruppen med lav og utilstrækkelig pensionsopsparing i 2013', Analyserapport 2015:5.

Kreiner, C. T., S. Leth-Petersen og P. E. Skov (2013), 'Tax reforms and intertemporal shifting of wage income: Evidence from Danish monthly payroll records', CEPR Discussion Paper no. 9697, October 2013.

Kreiner, C. T., J. R. Munch og H.-J. Whitta-Jacobson (2014), 'Taxation and the Long Run Allocation of Labor: Theory and Danish Evidence', CEPR Discussion Papers, forthcoming in Journal of Public Economics, 2014.

Regeringen (2009), 'Aftale mellem regeringen og Dansk Folkeparti om forårspakke 2.0 – Vækst, klima, lavere skat', marts 2009.

Regeringen (2011), 'Aftaler om Finansloven for 2012', november 2011.

7. Appendiks

Appendiks 1 Pensionsordninger og definitioner af variable

Analyserapport 2015:6

Effekter af fradragsloft over ratepensioner

Forsikring & Pension

Pensionsordninger, indbetalingsrater og opsparing

Opsparing til pension i en ratepension, livrente eller kapitalpension er fradragsberettigede på indbetalingstidspunktet, afkastet beskattes med PAL-skat på 15,3 pct. og udbetalinger beskattes som almindelig indkomst. For kapitalpension er der dog ikke fradragsret i topskatten, hvilket giver en asymmetri mellem fradragsværdien og skatten på udbetalingstidspunktet.

Pensionsordninger

Ratepension

For ratepensioner og ophørende livrentepensioner gælder der et fælles indbetalingsloft på 52.400 kr.om året (2016). Loftet gælder samlet for arbejdsmarkedspensioner og private ordninger. Ratepensionen udbetales i månedlige beløb i mindst 10 år og højst 25 år. Udbetalingen af ratepension skal senest begynde ved 75 eller 77 år, og afhænger blandt andet af, hvornår pensionsordningen er tegnet. Udbetalinger beskattes som personlig indkomst.

Livsvarig livrentepension

Der er intet loft over indbetalinger til livsvarige pensionsordninger. Der er altid fuldt skattefradrag for indbetalinger i indbetalingsåret til livrentepension oprettet gennem en arbejdsgiver. For en privattegnede livrentepension afhænger det af, hvor store indbetalingerne er og hvor længe der indbetales. Pengene udbetales indtil dødstidspunktet. Udbetalinger beskattes som personlig indkomst. Udbetalingen kan tidligst begynde ved 60 eller 62 år.

Kapitalpension

Det er ikke muligt at oprette en kapitalpension efter 1. januar 2013. Kapitalpensioner, der er oprettet inden denne dato, udbetales som et engangsbeløb eller eventuelt drypvis. En kapitalpension kan tidligst udbetales mellem 60 og 62 år, og den skal senest udbetales mellem 75 og 77 år. Der er en afgift til staten på 40 pct. ved udbetaling. I 2013-2015 er der en særlig rabat, så afgiften kun er 37,3 pct.

En kapitalpension kan ændres til en ratepension eller livrente, så længe den ikke her hævet.

Kilde: www.forsikringogpension.dk

Anvendte opsparingsmål i analysen

I denne analyse anvendes den samlede pensionsopsparingsrate defineret som indbetalinger til ratepension, livrenter og kapitalpension i forhold til den korrigerede bruttoindkomst. Indbetalinger til ratepension, livrente eller kapitalpension betragtes samlet set, fordi alle tre ordningers primære formål er pensionsopsparing. Der skelnes ikke mellem arbejdsgiveradministrerede og private pensionsordninger.

Ved at betragte indskud på ratepension, livrenter og kapitalpension under ét er det muligt direkte at observere, hvordan fradragsloftet på ratepension påvirker

de samlede pensionsindbetalinger. Analysen viser også dog også, hvordan forholdet mellem de tre typer af pensioner ændres som følge af løftet.

Opsparingsraten til ratepension, livrenter og kapitalpension kaldes 'pensionsopsparingsraten' og er beregnet som:

$$\frac{\text{ratepension} + \text{livrente} + \text{kapitalpension}}{\text{korrigeret bruttoindkomst}} \times 100$$

Indbetalingerne omfatter både arbejdsgiveradministrerede og privattegnede ordninger efter arbejdsmarkedsbidrag. Den korrigerede bruttoindkomst er givet som personligindkomst efter arbejdsmarkedsbidrag inkl. indbetalinger til arbejdsgiveradministrerede ordninger efter arbejdsmarkedsbidrag.

I den personlige indkomst indgår også overførselsindkomst, kapitalindkomst m.v. Den beregnede lejeværdi af egen bolig indgår ikke i personlig indkomst. Pensionsopsparingsraten er ikke direkte sammenlignelig med den indbetalingsprocent, som fx fremgår af lønsedlen. Det er valgt at benytte personlig indkomst, fordi det inkluderer al den indkomst, som det er muligt at spare op af. Hvad enten det er opsparing i en pensionsordning eller anden opsparing. På den måde sidestilles opsparingsadfærden på tværs af personer med forskellige indkomstkilder. Analysen udføres for lønmodtagere, hvor den personlige indkomst langt overvejende er lønindkomst.

Appendiks 2 Estimationsresultater 100.000 kr. loft

Analyserapport 2015:6

Effekter af fradragsloft
over ratepensioner

Forsikring & Pension

Estimationsresultater effekt af 100.000 kr. loft, 2008-2010.

	Ratepension		Livrente		Kapitalpension		Samlet opsparing	
	Koef.	t-test	Koef.	t-test	Koef.	t-test	Koef.	t-test
Programgruppe	0,014	13,705	0,001	2,14	0,001	2,82	0,016	13,14
Trend 08-09	0,008	8,550	0,001	1,30	0,000	-1,16	0,008	7,43
Trend 09-10	-0,018	-19,355	0,004	8,49	0,000	-1,79	-0,014	-12,81
Programeffekt 08-09	0,001	0,404	0,000	0,52	0,000	0,34	0,001	0,66
Programeffekt 09-10	-0,013	-9,144	0,004	4,71	0,000	-0,10	-0,009	-5,55
Konstant	0,138215,439		0,016	47,47	0,006	28,07	0,160	208,58
Observationer	42.356		42.356		42.356		42.356	

Anm.: Estimatet til programgruppen viser initial forskel. Programeffekt viser forskellen mellem programgruppen og kontrolgruppe betinget på samme underliggende trend.

Kilde: Egne beregninger på registerdata.

Estimationsresultater parallel trend før 100.000 kr. loft, 2006-2008.

	Ratepension		Livrente		Kapitalpension		Samlet opsparing	
	Koef.	t-test	Koef.	t-test	Koef.	t-test	Koef.	t-test
Programgruppe	0,011	7,88	0,001	1,21	0,000	0,24	0,011	7,29
Trend 06-07	0,016	12,47	-0,002	-4,62	-0,003	-7,44	0,011	7,46
Trend 07-08	0,026	21,09	-0,004	-8,23	-0,006	-15,87	0,017	11,65
Programeffekt 06-07	0,002	1,26	0,000	0,02	0,000	-0,14	0,002	1,07
Programeffekt 07-08	0,003	1,76	0,001	0,89	0,001	1,01	0,005	2,07
Konstant	0,113	127,85	0,021	64,26	0,012	46,70	0,146	143,34
Observationer	45.439		45.439		45.439		45.439	

Anm.: Samme som ovenfor.

Kilde: Egne beregninger på registerdata.

Estimationsresultater effekt af 100.000 kr. loft privattegnat ratepension, 2008-2010.

	Ratepension		Livrente		Kapitalpension		Samlet opsparing	
	Koef.	t-test	Koef.	t-test	Koef.	t-test	Koef.	t-test
Programgruppe	0,026	2,03	0,010	1,20	-0,004	-0,84	0,032	2,03
Trend 08-09	-0,020	-1,53	0,008	0,95	0,003	0,77	-0,009	-0,52
Trend 09-10	-0,041	-3,22	0,010	1,16	-0,005	-1,05	-0,036	-2,27
Programeffekt 08-09	-0,025	-1,27	0,004	0,33	-0,007	-1,02	-0,027	-1,13
Programeffekt 09-10	-0,029	-1,52	0,003	0,21	0,003	0,50	-0,023	-0,98
Konstant	0,157	18,37	0,046	8,23	0,018	6,15	0,220	20,75
Observationer	555		555		555		555	

Anm.: Samme som ovenfor.

Kilde: Egne beregninger på registerdata.

Estimationsresultater parallel trend før 100.000 kr. loft privattegnet ratepension, 2006-2008.

	Ratepension		Livrente		Kapitalpension		Samlet opsparing	
	Koef.	t-test	Koef.	t-test	Koef.	t-test	Koef.	t-test
Programgruppe	0,024	1,91	0,015	1,96	-0,007	-1,46	0,032	2,12
Trend 06-07	0,015	1,28	0,001	0,12	0,005	1,20	0,021	1,51
Trend 07-08	0,031	2,72	0,000	-0,02	-0,004	-0,82	0,027	1,99
Programeffekt 06-07	-0,036	-1,99	-0,004	-0,38	-0,008	-1,18	-0,048	-2,23
Programeffekt 07-08	-0,008	-0,47	-0,006	-0,58	0,001	0,14	-0,013	-0,64
Konstant	0,127	15,43	0,049	9,71	0,024	7,64	0,200	20,21
Observationer	677		677		677		677	

Anm.: Samme som ovenfor.

Kilde: Egne beregninger på registerdata.

Analyserapport 2015:6

Effekter af fradragsloft over ratepensioner

Forsikring & Pension

Estimationsresultater effekt af 100.000 kr. loft uden outliers, 2008-2010.

	Ratepension		Livrente		Kapitalpension		Samlet opsparing	
	Koef.	t-test	Koef.	t-test	Koef.	t-test	Koef.	t-test
Programgruppe	0,013	15,44	0,001	1,37	0,000	1,81	0,014	14,79
Trend 08-09	0,005	6,44	0,001	1,26	0,000	-0,78	0,005	6,07
Trend 09-10	-0,019	-25,10	0,002	4,53	-0,001	-4,26	-0,018	-21,14
Programeffekt 08-09	-0,003	-2,91	0,001	0,89	0,001	1,48	-0,002	-1,71
Programeffekt 09-10	-0,013	-11,40	0,003	4,75	0,000	0,42	-0,010	-7,63
Konstant	0,136	258,44	0,016	53,93	0,005	28,34	0,157	262,08
Observationer	41.021		41.021		41.021		41.021	

Anm.: Samme som ovenfor. 1 pct. største og mindste pensionsopsparingsrater er fjernet.

Kilde: Egne beregninger på registerdata.

Estimationsresultater parallel trend før 100.000 kr. loft uden outliers, 2006-2008.

	Ratepension		Livrente		Kapitalpension		Samlet opsparing	
	Koef.	t-test	Koef.	t-test	Koef.	t-test	Koef.	t-test
Programgruppe	0,009	11,09	0,000	0,72	0,000	-0,61	0,009	10,06
Trend 06-07	0,017	23,22	-0,002	-5,20	-0,003	-9,72	0,012	14,47
Trend 07-08	0,033	43,28	-0,004	-8,99	-0,006	-19,11	0,023	26,96
Programeffekt 06-07	0,002	1,82	0,000	-0,08	0,000	0,69	0,002	1,85
Programeffekt 07-08	0,004	3,24	0,000	0,26	0,000	1,00	0,004	3,41
Konstant	0,105	196,75	0,020	66,48	0,011	50,60	0,136	228,96
Observationer	44.262		44.262		44.262		44.262	

Anm.: Samme som ovenfor. 1 pct. største og mindste pensionsopsparingsrater er fjernet.

Kilde: Egne beregninger på registerdata.

Appendiks 3 Estimationsresultater 50.000 kr. loft

Analyserapport 2015:6

Effekter af fradragsloft
over ratepensioner

Forsikring & Pension

Estimationsresultater effekt af 50.000 kr. loft, 2010-2012.

	Ratepension		Livrente		Kapitalpension		Samlet opsparing	
	Koef.	t-test	Koef.	t-test	Koef.	t-test	Koef.	t-test
Programgruppe	0,017	54,21	-0,005	-14,85	-0,004	-17,33	0,008	15,08
Trend 10-11	-0,001	-2,72	0,000	-0,41	0,001	3,06	0,000	-0,66
Trend 11-12	-0,014	-47,54	0,008	25,68	0,002	10,71	-0,003	-6,66
Programeffekt 10-11	0,000	-0,51	0,001	1,35	0,000	-0,94	0,000	0,22
Programeffekt 11-12	-0,014	-29,77	0,012	23,57	0,000	-0,57	-0,002	-2,09
Konstant	0,095	457,45	0,022	95,50	0,009	63,84	0,126	354,37
Observationer	178.855		178.855		178.855		178.855	

Anm.: Estimatet til programgruppen viser initial forskel. Programeffekt viser forskellen mellem programgruppen og kontrolgruppe betinget på samme underliggende trend.

Kilde: Egne beregninger på registerdata.

Estimationsresultater parallel trend før 50.000 kr. loft, 2008-2010.

	Ratepension		Livrente		Kapitalpension		Samlet opsparing	
	Koef.	t-test	Koef.	t-test	Koef.	t-test	Koef.	t-test
Programgruppe	0,022	33,60	-0,005	-17,55	-0,004	-15,81	0,013	16,98
Trend 08-09	0,015	24,83	-0,001	-3,34	-0,003	-14,45	0,011	15,28
Trend 09-10	0,017	28,16	-0,002	-8,00	-0,006	-26,34	0,009	12,75
Programeffekt 08-09	-0,001	-1,14	0,000	-1,19	0,000	0,29	-0,001	-1,32
Programeffekt 09-10	-0,004	-4,62	0,000	-0,68	0,000	-0,26	-0,005	-4,22
Konstant	0,078	183,94	0,025	134,52	0,015	99,22	0,118	234,93
Observationer	188.554		188.554		188.554		188.554	

Anm.: Samme som ovenfor.

Kilde: Egne beregninger på registerdata.

Estimationsresultater effekt af 50.000 kr. loft privattegnat ratepension, 2010-2012

	Ratepension		Livrente		Kapitalpension		Samlet opsparing	
	Koef.	t-test	Koef.	t-test	Koef.	t-test	Koef.	t-test
Programgruppe	0,021	6,75	-0,004	-1,62	-0,002	-0,85	0,014	2,38
Trend 10-11	-0,009	-4,77	-0,005	-3,14	0,000	-0,02	-0,014	-3,88
Trend 11-12	-0,024	-13,01	-0,001	-0,81	0,000	-0,13	-0,026	-7,16
Programeffekt 10-11	0,003	0,70	0,000	0,10	-0,002	-0,39	0,002	0,23
Programeffekt 11-12	-0,016	-3,32	0,006	1,32	0,002	0,47	-0,009	-0,91
Konstant	0,093	77,04	0,066	62,95	0,017	15,88	0,176	75,31
Observationer	10.777		10.777		10.777		10.777	

Anm.: Samme som ovenfor.

Kilde: Egne beregninger på registerdata.

Estimationsresultater parallel trend før 50.000 kr. loft privattegnet ratepension, 2008-2010

	Ratepension		Livrente		Kapitalpension		Samlet opsparing	
	Koef.	t-test	Koef.	t-test	Koef.	t-test	Koef.	t-test
Programgruppe	-0,002	-0,68	-0,001	-0,50	0,000	0,03	-0,003	-0,58
Trend 08-09	0,015	9,77	0,002	1,30	0,000	-0,03	0,017	5,69
Trend 09-10	0,028	18,60	0,002	1,13	-0,002	-1,22	0,028	9,63
Programeffekt 08-09	0,003	0,71	-0,001	-0,30	0,001	0,21	0,002	0,32
Programeffekt 09-10	0,023	5,96	-0,002	-0,69	-0,004	-1,02	0,017	2,29
Konstant	0,066	60,45	0,064	63,19	0,020	19,93	0,149	71,17
Observationer	14.037		14.037		14.037		14.037	

Anm.: Samme som ovenfor.

Kilde: Egne beregninger på registerdata.

Estimationsresultater effekt af 50.000 kr. loft uden outliers, 2010-2012

	Ratepension		Livrente		Kapitalpension		Samlet opsparing	
	Koef.	t-test	Koef.	t-test	Koef.	t-test	Koef.	t-test
Programgruppe	0,017	70,50	-0,005	-21,45	-0,003	-21,65	0,009	25,75
Trend 10-11	-0,002	-6,81	-0,001	-2,26	0,001	5,06	-0,001	-4,38
Trend 11-12	-0,014	-61,13	0,008	33,81	0,002	14,97	-0,004	-12,51
Programeffekt 10-11	0,000	-0,97	0,001	1,78	0,000	-1,70	0,000	-0,19
Programeffekt 11-12	-0,013	-38,44	0,012	32,31	0,000	-0,85	-0,002	-4,36
Konstant	0,094	590,23	0,021	130,52	0,008	74,52	0,123	577,03
Observationer	175.837		175.837		175.837		175.837	

Anm.: Samme som ovenfor. 1 pct. største og mindste pensionsopsparingsrater er fjernet.

Kilde: Egne beregninger på registerdata.

Estimationsresultater parallel trend før 50.000 kr. loft uden outliers, 2008-2010.

	Ratepension		Livrente		Kapitalpension		Samlet opsparing	
	Koef.	t-test	Koef.	t-test	Koef.	t-test	Koef.	t-test
Programgruppe	0,020	65,83	-0,005	-20,04	-0,004	-20,61	0,011	28,60
Trend 08-09	0,015	56,82	-0,001	-3,52	-0,003	-17,28	0,012	34,34
Trend 09-10	0,019	69,05	-0,003	-11,41	-0,006	-38,07	0,010	28,40
Programeffekt 08-09	0,000	1,11	0,000	-1,03	0,000	0,02	0,000	0,19
Programeffekt 09-10	-0,002	-5,06	0,000	-0,97	0,000	0,78	-0,002	-4,32
Konstant	0,075	388,48	0,025	148,67	0,015	121,78	0,114	471,53
Observationer	185.963		185.963		185.963		185.963	

Anm.: Samme som ovenfor. 1 pct. største og mindste pensionsopsparingsrater er fjernet.

Kilde: Egne beregninger på registerdata.

Analyserapport 2015:6

Effekter af fradragsloft over ratepensioner

Forsikring & Pension